

Obrazložitev

Uvodne ugotovitve:

Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Ur.l. RS št. 60/1999) nalaga občinam, da se organizirajo za pripravo in izvajanje regionalnega razvojnega programa (RRP) in da določijo regionalno razvojno agencijo (RRA), ki bo ta dokument pripravljala in skrbela za njegovo izvajanje. Zakon določa tudi, da je funkcionalna ozemeljska enota za izvajanje regionalne strukturne politike do uskladitve pokrajn statistična regija.

RRP je temeljni programski in razvojni dokument, v katerem občine in drugi nosilci planiranja uskladijo razvojna predvidevanja, programe in projekte za skladnejši razvoj na ravni statistične regije. Sprejem RRP je podlaga za pridobitev razvojnih spodbud iz državnih in mednarodnih virov za izvajanje razvojnih programov in projektov. Strateški del RRP se pripravlja za območje več občin ene ali več statističnih regij. Skupni razvojni program lahko pripravljata dve ali več občin za razreševanje zadev skupnega interesa in je opredeljen kot izvedbeni akt na medobčinski ravni, ki mora biti usklajen z RRP in se uresničuje v okviru RRP. Občine morajo torej pripraviti RRP za območje statistične regije, za območja subregij pa pripravljajo skupne razvojne programe, ki jih uskladijo z RRP.

Zakon določa, da RRP pripravlja regionalna razvojna agencija, ki jo ustanovijo občine. Vlogo RRA lahko prevzame tudi druga organizacija, s katero se občine pogodbeno dogovorijo o pripravi RRP. Več regionalnih razvojnih institucij pa lahko ustanovi tudi mrežo razvojnih institucij, ki pa mora imeti določeno nosilno institucijo – t.j. RRA. *Pravilnik o organizaciji in pogojih za opravljanje nalog regionalne razvojne agencije*, objavljen junija lani (Ur.l. RS št. 52/2000) in *Pravilnik o spremembi pravilnika o organizaciji in pogojih za opravljanje nalog regionalne razvojne agencije* (Ur.l. RS št. 111/2000) določata, da je RRA organizacija, ki jo ustanovi ali ji da pooblastilo za pripravo RRP večina občin statistične regije, kjer hkrati živi več kot 50% vsega prebivalstva statistične regije. Isti pogoj vsebuje tudi *Uredba o podrobnejših pogojih in merilih za dodeljevanje spodbud, pomembnih za skladni regionalni razvoj* (Ur.l. RS št. 59/2000), ki je podlaga za pridobitev razvojnih spodbud iz državnih in mednarodnih virov za pripravo RRP. Podlaga za pridobitev razvojnih spodbud za izvajanje razvojnih projektov je obstoj projektov, ki so usklajeni z RRP. Zakon določa tudi, da bo v regijah, ki ne bodo določile RRA, pripravo RRP vodila Agencija RS za regionalni razvoj.

Stanje v regiji

Podravje je opredeljeno kot ena statistična regija, kjer živi 319.468 prebivalcev (junij 1999) in ki ima 34 občin: Benedikt, Cerkevjak, Destrnik, Dornava, Duplek, Gorišnica, Hajdina, Hoče-Slivnica, Juršinci, Kidričevo, Kungota, Lenart, Lovrenc na Pohorju, Majšperk, Markovci, Mestna občina Maribor, Mestna občina Ptuj, Miklavž na Dravskem polju, Oplotnica, Ormož, Pesnica, Podlehnik, Rače-Fram, Ruše, Selnica ob Dravi, Slovenska Bistrica, Starše, Sveta Ana, Sveti Andraž, Šentilj, Trnovska vas, Videm, Zavrč in Žetale.

V statistični regiji Podravje deluje več razvojnih organizacij, ki pokrivajo območja ene ali več občin znotraj statistične regije:

a) a) Konzorcij za razvojne naloge Podravja

Organiziranje občin v regiji za skupne razvojne naloge in spodbujanje skladnega regionalnega razvoja je Ekonomski institut Maribor začel konec leta 1998 s pobudo o vzpostavitvi Garancijskega sklada z Regijskim pospeševalnim centrom. Organiziranje občin v regiji je že aprila 1999. leta podprl Koordinacijski odbor Partnerstva za SV Slovenijo. Z vsemi aktivnostmi, ki jih je Ekonomski institut Maribor izvedel do ustanovitve Konzorcija za razvojne naloge Podravja, so bili člani Sveta konzorcija seznanjeni na ustanovni seji skupščine Konzorcija, 9. junija 2000. Konzorcij je ob ustanovitvi vključeval 11 občin s skupaj 64% vsega prebivalstva statistične regije Podravje. Trenutno je v Konzorcij vključenih 15 občin Podravja, kjer živi 72,83% vsega prebivalstva statistične regije. Člani Konzorcija so tudi: Obrtna zbornica Slovenije – Območna zbornica Maribor, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije – Območna organizacija Podravje in Zavod RS za zaposlovanje – Območna služba Maribor. V okviru Konzorcija se že sedaj izvajajo naslednji regijski projekti: Sklad za razvoj in usposabljanje človeških virov, Regijski sklad dela Podravje, Garancijska shema z Regionalnim pospeševalnim centrom in projekt EU-REGIJA. Za omenjene projekte je EIM d.o.o. s strani države in EU že pridobil dodatna sredstva. Prav tako ima EIM d.o.o. že sklenjen sporazum o sodelovanju z Institutom za ekološki inženiring (za področje ekologije) in Zavodom za urbanizem (za področje razvoja okolja in urbanizem).

b) b) ZRS Bistra Ptuj

Za območje petnajstih ptujskih in štiri lenarške občine, skupaj za 19 občin, kjer živi 27,17% vsega prebivalstva statistične regije bo po zagotovitvi ZRS Bistra Ptuj razvojne programe pripravljala omenjena institucija.

Prvi razpisni rok za pridobitev sofinanciranja za pripravo RRP iz državnih virov je potekel 12. decembra 2000. Občine statistične regije Podravje bi lahko 40% stroškov priprave RRP pokrile s sredstvi iz državnih virov. Ker pa se do poteka razpisnega roka občine iz statistične regije Podravje niso dogovorile o nosilni organizaciji, Podravje ni predložilo ustrezne kandidature za pridobitev sofinanciranja iz državnih virov.^[1]

Aktivnosti v zvezi z izborom RRA

Na poziv županov občin, kjer so sedeži upravnih enot (MO Maribor, MO Ptuj, Pesnica, Ruše, Lenart, Slovenska Bistrica, Ormož), in v skladu s sklepi sestanka predstavnikov občin in razvojnih organizacij, ki delujejo na območju Podravja, ter predstavnikov Agencije RS za regionalni razvoj (3. oktobra 2000) so razvojne organizacije podpisale "Partnersko pogodbo o sodelovanju in delitvi dela pri načrtovanju in spodbujanju regionalnega razvoja ter pripravi in izvajanju razvojnih projektov na območju statistične regije Podravje". To pogodbo so tako do 16.11.2000 podpisale naslednje razvojne organizacije:

1. Javni zavod Znanstvenoraziskovalno središče BISTRA Ptuj
2. Javni zavod Mariborska razvojna agencija
3. Ekonomski institut Maribor, d.o.o.
4. Javni zavod Razvojno informacijski center Slovenska Bistrica
5. HALO Lokalna razvojna agencija, d.o.o.
6. Štajerski tehnološki park, d.o.o.

^[1] Razpis bo v letošnjem letu ponovljen.

Na podlagi te pogodbe in poziva Partnerstva za SV Slovenijo so EIM, MRA in ZRS Bistra Ptuj dne, 6. novembra 2000 predložile predstavitev organizacij v skladu z merili za RRA iz 5. člena Pravilnika (predstavitev institucije, kadri, kapital, dokazila o strokovni usposobljenosti in znanju – reference).

Večina županov občin, kjer so sedeži upravnih enot, je v sodelovanju s strokovnimi službami ob pregledu predstavitev organizacij ugotovila, da merilom najbolj ustreza predstavitev Ekonomskega instituta Maribor d.o.o. in na podlagi tega za nosilca za prevzem nalog RRA predlagala Ekonomski institut Maribor.

Na podlagi predstavitev razvojnih organizacij so župani občin, kjer so sedeži upravnih enot, 11. januarja 2001 pozvali EIM, da predloži poslovno ponudbo za lastninsko preoblikovanje EIM z vstopanjem občin kot solastnikov, hkrati pa zahtevali, da se prične z iskanjem novega imena za tako preoblikovano institucijo. EIM je ponudbo »Preoblikovanje Ekonomskega instituta Maribor, d.o.o., v Regionalno razvojno agencijo Podravje - ponudba občinam za vzpostavitev nadzora in soupravljanja Regionalne razvojne agencije« predložil v zahtevanem roku, t.j. 15. januarja 2001. Ponudba ponuja občinam organizacijo popolnega nadzora in upravljanja s sredstvi, ki so namenjena pripravi in izvajanju RRP, in več variantnih predlogov za vstopanje občin kot solastnikov v EIM. Ponudba temelji na knjigovodski vrednosti osnovnega kapitala EIM.

Župani občin, kjer so sedeži upravnih enot, so ponudbo EIM obravnavali 17. januarja 2001 in sprejeli predlagano varianto o organiziranju popolnega nadzora in upravljanja s sredstvi, ki so namenjena za pripravo in izvajanje RRP, in o vstopanju občin kot lastnikov v EIM z odkupom "kontrolnega paketa" (26%) lastniških deležev osnovnega kapitala od zunanjih lastnikov. Pozneje je možno delež občin v lastništvu EIM povečevati v skladu z razvojem dejavnosti RRA.

Kupnina, ki bi jo naj občine plačale za odkup sorazmernega dela 26-odstotnega deleža osnovnega kapitala od zunanjih lastnikov, je izračunana na podlagi deleža prebivalstva posamezne občine (sprejet predlog župana Trofenika, Občina Ormož) v skupnem številu prebivalstva vseh občin, ki sodelujejo v odkupu.

ane na podlagi knjigovodske vrednosti osnovnega kapitala Ekonomskega instituta Maribor na dan 30. oktobra 2000. Deleži za posamezne občine so izračunani na podlagi števila prebivalcev v občinah (30. 6. 1999).

Višina kupnine je ocenjena kot izhodiščna kupnina, ki bi jo posamezna občina plačala za odkup sorazmernega dela 26-odstotnega deleža osnovnega kapitala Ekonomskega instituta Maribor. Najnižja je, kadar pri odkupu sodelujejo vse občine statistične regije Podravje (34) in znaša **52,2290 SIT** na prebivalca, najvišja pa, kadar v odkupu sodelujejo občine (najmanj 18), ki skupaj štejejo najmanj 161.331 prebivalcev (50,5% vsega prebivalstva statistične regije Podravje), in znaša **103,4240 SIT** na prebivalca. Kupnine so prikazane v preglednici (priloga).

Občine bi deleže osnovnega kapitala kupovale po ceni, ki jo določijo zunanji lastniki in je zato lahko večja ali manjša od izhodiščne ocene. Kupnina je zato predmet pogajanja med lastniki osnovnega kapitala Ekonomskega instituta Maribor d.o.o. in občinami kot kupci deležev.

Predlogi sklepov - obrazložitev

Sklep št.1

Zaradi potrebe po usklajenem regionalnem razvoju statistične regije Podravje je potrebno pristopiti k pripravi regionalnega razvojnega programa, ki bo zasnovan na razvojnih potrebah in interesih posameznih občin. Če občine ne ustanovijo/pooblastijo regionalno razvojno agencijo, vodi pripravo regionalnega razvojnega programa Agencija RS za regionalni razvoj. Zato predlagamo Mestnemu svetu Mestne občine Maribor, da sprejme Sklep št. 1 v predlagani vsebini.

Sklep št. 2 in 3

Za pripravo in izvajanje regionalnega razvojnega programa morajo občine pooblastiti izbrano institucijo in jo s tem tudi določiti kot regionalno razvojno agencijo. Pri tem v Podravju obstajajo predvsem naslednje možne rešitve:

- a) a) ustanovi se popolnoma nova institucija;
- b) b) priprava regionalnega razvojnega programa se prepusti Agenciji RS za regionalni razvoj.
- c) c) pooblasti se ena izmed razvojnih institucij v okviru mrežne organiziranosti
 - c.1) pooblastilo velja za celotno plansko obdobje
 - c.2) pooblastilo velja za določen čas (npr. 2 leti). Po preteku tega obdobja postane nosilna agencija druga v mrežo vključena institucija

Glede na to, da v regiji že delujejo različne razvojne institucije, ne predlagamo ustanovitve nove institucije (enako stališče ima tudi Svet Konzorcija za razvojne naloge Podravja, enak je sklep županov občin, kjer so sedeži upravnih enot). V kolikor se v Podravju ne doseže dogovor, bo opcija ki jo določa zakon, tudi edina možna.

V Podravju je šest razvojnih institucij podpisalo *“Partnersko pogodbo o sodelovanju in delitvi dela pri načrtovanju in spodbujanju regionalnega razvoja ter pripravi in izvajanju razvojnih projektov na območju statistične regije Podravje”*. S tem so postavljeni temelji mrežne organiziranosti razvojnih institucij. Pristop k pogodbi je omogočen tudi drugim razvojnim institucijam, ki bi to želele. Predlogi glede nosilne regionalne razvojne agencije so naslednji:

1. 1. v okviru mrežne regionalne razvojne agencije, ki je povezava ZRS Bistra Ptuj, MRA in EIM d.o.o., se za dvoletno obdobje določi nosilna organizacija. Kasneje status nosilne organizacije v mreži rotira po abecednem vrstnem redu v dvoletnih časovnih obdobjih.
2. 2. v okviru mrežne organiziranosti šestih razvojnih institucij Podravja se kot nosilna organizacija pooblasti EIM d.o.o. za celotno plansko obdobje do leta 2006.

Na osnovi strokovnega pregleda dokumentacije in ponudb, ki so jih vse tri razvojne institucije (ZRS Bistra Ptuj, MRA in EIM) posredovale županom občin, kjer so sedeži upravnih enot, Oddelek za gospodarske dejavnosti predlaga, da se za nosilno organizacijo pooblasti EIM d.o.o. Glede na strokovno stališče predstavnikov Agencije RS za regionalni razvoj predlagamo, da se nosilna organizacija pooblasti za plansko obdobje do leta 2006.

Glede predloga o vstopanju občin kot lastnikov v EIM z odkupom "kontrolnega paketa" (26%) lastniških deležev osnovnega kapitala od zunanjih lastnikov, Oddelek za gospodarske dejavnosti predlaga, da MO Maribor ne odkupi sorazmerni del 26-odstotnega deleža osnovnega kapitala od zunanjih lastnikov. Mnenja smo, da lahko učinkovito kontrolo nad porabo sredstev in vpliv na program dela izvajamo tudi preko dosedanjih mehanizmov (Konzorcij za razvojne naloge Podravja). Prav tako nam lastninska nevezanost omogoča, da neobremenjeno iščemo najboljše izvajalce za razvojne projekte, ki se/se bodo izvajali v okviru Mestne občine Maribor.

Prav zato predlagamo Mestnemu svetu Mestne občine Maribor, da sprejme sklep št. 2 in 3 v predlagani vsebini.

PRILOGA

Preglednica: **Najvišje in najnižje kupnine za odkup 26% deleža osnovnega kapitala (knjigovodska vrednost 31. 10. 2000) Ekonomskega instituta Maribor po občinah v skladu s številom prebivalstva**

Št.		Število prebivalcev	Najvišja kupnina 103,424 SIT/preb.	Najnižja kupnina 52,229 SIT/preb.
1	Benedikt	2061	213.157	107.644
2	<i>Cerkvenjak</i>	2136	220.914	111.560
3	<i>Desternik</i>	2521	260.732	131.669
4	<i>Dornava</i>	2652	274.280	138.510
5	<i>Duplek</i>	5854	605.444	305.749
6	<i>Gorišnica</i>	5980	618.476	312.329
7	<i>Hajdina</i>	3668	379.359	191.576
8	<i>Hoče-Slivnica</i>	9566	989.354	499.623
9	<i>Juršinci</i>	2342	242.219	122.320
10	<i>Kidričevo</i>	6777	700.904	353.956
11	<i>Kungota</i>	4274	442.034	223.227
12	<i>Lenart</i>	11257	1.164.244	587.940
13	<i>Lovrenc na Pohorju</i>	3166	327.440	165.357
14	<i>Majšperk</i>	4098	423.832	214.034
15	<i>MO Maribor</i>	115760	11.972.362	6.046.029
16	<i>Markovci</i>	3959	409.456	206.775
17	<i>Miklavž na Dravskem polju</i>	5721	591.689	298.800
18	<i>Oplotnica</i>	3928	406.249	205.156
19	<i>Ormož</i>	17768	1.837.638	928.005
20	<i>Pesnica</i>	7132	737.620	372.497
21	<i>Podlehnik</i>	1942	200.849	101.429
22	<i>MO Ptuj</i>	24111	2.493.656	1.259.293
23	<i>Rače-Fram</i>	5903	610.512	308.308

24	<i>Ruše</i>	7272	752.099	379.809
25	<i>Selnica ob Dravi</i>	4594	475.130	239.940
26	<i>Slovenska Bistrica</i>	29623	3.063.729	1.547.180
27	<i>Starše</i>	3934	406.870	205.469
28	<i>Sveta Ana</i>	2322	240.151	121.276
29	<i>Sveti Andraž</i>	1264	130.728	66.017
30	<i>Šentilj</i>	8168	844.767	426.606
31	<i>Trnovska vas</i>	1281	132.486	66.905
32	<i>Videm</i>	5578	576.899	291.330
33	<i>Zavrč</i>	1439	148.827	75.158
34	<i>Žetale</i>	1417	146.552	74.008
	SKUPAJ	319468		16.685.485

-